

ЛЬВОВА НАЙДАВНІШИХ ПАМ'ЯТОК Музей Розпочав роботу 1993 як відділ Львівської галереї мистецтв. Розташ. у одній із найдавніших споруд міста — храмі Івана Хрестителя на пл. Старий Ринок (за княжих часів — центр торг.-ремісн. посаду). Польс. дослідники вважають, що костел Івана Хрестителя був фундацією св. Яцка Одровонжа — ченця домінікан. ордену, який 1232 вимушено покинув Київ; згідно з місц. легендою, його побудував князь Лев Данилович 1247–50 як подарунок для дружини — угор. принцеси Констанції (тут, ймовірно, і похована). Під час археол. розкопок 1977 (кер. О. Ратич) і 1984 (Р. Багрій) в інтер'єрі виявлено 38 поховань, датованих 2-ю пол. 12 — 17 ст. Результати цих та ін. дослідж. дають підстави пов'язувати виникнення храму з іменем князя Романа Мстиславича (загинув 1205). Перша письм. згадка про костел Івана Хрестителя датована 1371, коли за право на володіння ним сперечалися домініканці та василіяни. Будівля горіла (1623, 1749) та відбудовувалася (1650, 1836, 1855, 1869, 1887). У 1987–91 фахівці Львів. інституту «Укрзахідпроектреставрація» під керівництвом І. Могитича частково повернули їй вигляд станом на поч. 17 ст. і відкрили фрагменти стародав. графіті. Осн. види діяльності музею: збереження архіт. комплексу храму Івана Хрестителя; н.-д. робота з історії Львова; поширення істор. знань, мист. і культур. здобутків мешканців міста (виставки, лекції, концерти та ін.). Серед раритет.

експонатів (до 1998) — ікона Львів. Богоматері (14–16 ст.), унікал. скульптурна група з алебастру «Христос-Страстотерпець» (кін. 14 ст.), пластична панорама Львова 18 ст. (автор І. Качор). Перший дир. — Ю. Гудима, від 2001 — Є. Діденко.

Рекомендована література

1. K. Widman. Kościół pod wezwaniem Św. Jana Chrzciciela we Lwowie. Lwów. 1869;
2. T. Münnich. Kościół Św. Jana Chrzciciela we Lwowie. Lwów, 1888;
3. Голубець М. Святощі княжого Львова. Костел св. Івана Предтечі // Діло. 1932, 15 берез.;
4. Возницький Б. Львівська Богоматір // Дзвін. 1992. № 1–2;
5. Попович Ю. Проблема датування алебастрової скульптури «Христос-Страстотерпець» у збірці Львівської картинної галереї // Другі читання Фонду Д. Шелеста у Львові: Тези доп. Л., 1994;
6. Гудима Ю. Переїзд святого Яцка Одровонжа через Галицьку Русь і найдавніші сакральні пам'ятки Львова // Укр. сакрал. мистецтво: традиції, сучасність, перспективи: Мат. 3-ї наук. конф. (Львів, 4–5 трав. 1995). Л., 2001.

Ю. В. Гудима

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Львова найдавніших пам'яток музей / Ю. В. Гудима // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2017. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-59702>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).